

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.132/2012/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Drozdik Ügyvédi Iroda, ügyintéző dr. Drozdik Cecília ügyvéd által képviselt felperesnek - dr. Kurucz Ferenc ügyvéd alperes ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. január 13. napján kelt 1.P.22.449/2010/35. sz. közbenső ítélete ellen az alperes részéről 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15 000 (tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek 1990-ben ismerkedtek meg, közöttük szerelmi kapcsolat alakult ki, majd 1992-ben a felperes az alperes **(település 1., ingatlan 1. címe)** utcai hobbikertjében létesített faházba költözött. A felek a nyarakat az alperes fiának **(település 2., ingatlan 1. címe)** szám alatti ingatlanában töltötték. 1996. január 6. napján megvásárolták a **(település 2., ingatlan 2. címe)** szám alatti ingatlant, amelynek egyenlő arányú tulajdonosaivá váltak. Utóbb azt felújították, ott közös otthont rendeztek be, ahol együtt éltek, barátaikat, rokonaikat rendszeresen vendégül látták. Együttélésük alatt több ízben utaztak együtt külföldre, közösen ünnepelték a születés- és névnapokat, egyéb családi eseményeket.

A felperes egyéni vállalkozóként dolgozott, míg az alperes 1992. és 1995. között **(település 1.)-en** egy sörözőt üzemeltetett, amelyet utóbb bérbe adott.

Az alperes 2001. évben megvásárolta a **(település 2., ingatlan 1. címe)** szám alatti ingatlant, amelyet a felek vendégházként közösen üzemeltettek.

Az alperes 1973. óta nős családi állapotú, házastársa az alperessel közös tulajdonában álló **(település 1.)-i** ingatlanban él. Az életközösségük az 1990-es években megszakadt, annak helyreállítására 2007. októberéig nem került sor.

A peres felek kapcsolata 2007-ben megromlott, majd ugyanez év októberében a felperes a közös tulajdonú ingatlanból elköltözött.

A felperes keresetében kérte az általa készített tételes vagyonmérleg alapján élettársi közös vagyonuk megosztását. Állította, hogy az alperessel 1992-től 2007. évig gazdasági együttműködést is magában foglaló élettársi kapcsolatban élt, ennek során közös ingó- és ingatlanvagyonot szereztek. Kérte, hogy a bíróság a **(település 2., ingatlan 2. címe)** szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdont szüntesse meg, a tulajdoni hányadát 7 740 500 Ft ellenében adja az alperes tulajdonába. A közös vagyoni ingóságokon fennálló közös tulajdon megszüntetését részben természetbeni megosztással, részben az alperes megváltási ár megfizetésére kötelezésével kérte, megjelölve a felek tulajdonába kerülő ingóságokat, a fizetendő értékkülönbséget összegét. Igényt tartott továbbá az alperes különvagyoni ingatlanán végzett beruházások ráeső részének megtérítésére, a különvagyont képező ingóságok kiadására, továbbá a közös tartozásokból általa többletként fizetett összeg megtérítésére, a közös tulajdonú ingatlan tekintetében többlethasználati díj megfizetésére.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a felperessel élettársi életközösségben élt, utalt arra, hogy női családi állapotú, állandó bejelentett lakcíme a házastársa lakóhelyével azonos. Azt elismerte, hogy a felperes és közte - többszöri hosszabb megszakítással - érzelmi kapcsolat állt fenn 2007. évig, tagadta viszont, hogy a felperessel közös gazdasági célok érdekében együttműködtek, illetve, hogy közös vagyont szereztek. Állította, kizárólag a felperes követelésének engedve járult hozzá ahhoz, hogy a felperes a **(település 2., ingatlan 2. címe)** szám alatti ingatlanon $\frac{1}{2}$ arányban tulajdonjogot szerezzen, ezen túlmenően azonban sem ingóban, sem ingatlanban közös vagyonuk nem keletkezett, közösen beruházást nem végeztek, a vagyongyarapodás fedezetéül kizárólag a különvagyona szolgált. A **(település 2., ingatlan 1. címe)** szám alatti ingatlant a felperes, mint vállalkozó tőle bérbe vette, ott vendégházat üzemeltetett, e tevékenységet azonban nem végezték közösen. Igényt tartott az általa finanszírozott ausztráliai utazások költségei fele részének megfizetésére, amelyet 4 500 000 Ft-ban határozott meg.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a peres felek 1992. január 1. napjától 2007. október 31. napjáig élettársak voltak. Határozatának indokolása szerint a perben beszerzett bizonyítékok kellően alátámasztották a felperes állítását, nevezetesen, hogy az általa megjelölt időtartamban az alperessel élettársi életközösségben élt, vele közös gazdasági tevékenységet folytatott, a közös vagyoni célok elérése érdekében együttműködött. Az érzelmi kapcsolat fennálltát, a közös ingatlanhasználatot, a peres felek együvé tartozását **(tanúk nevei)** tanúvallomása alátámasztotta, a panzió közös működtetését **(tanúk neve)** nyilatkozata is igazolta. Nevezett tanúk a peres felek együttélése idején az általuk lakott ingatlanokban rendszeresen megfordultak, az általuk előadottakat személyesen tapasztalták, a családi rendezvényeken maguk is részt vettek, tudták az

ingatlanvásárlásról, valamint az alperesi ingatlanon végzett beruházásokról. Rámutatott, hogy az alperes házastársának, **(alperes házastársa neve)-nak** a tanúvallomása a fentiek cáfolatára nem alkalmas. Az általa előadottak szerint ugyanis nevezett az alperessel "távházasságban" él, az alperes az 1990-es évek végétől a közös **(település 1.)-i** ingatlanban már nem tartózkodott, nem töltötte ott az éjszakákat, kizárólag a **(település 1.)-i** lakás fenntartási és felújítási költségeihez, a közös gyermekük eltartásához járult hozzá. Mindebből pedig nem lehet következtetést levonni arra, hogy az alperes és a házastársa között az életközösség fennáll, ezért önmagában a házassági kötelék léte nem képezheti akadályát az élettársi kapcsolat megállapításának. Ugyanakkor az érzelmi és gazdasági közösség fennálltát alátámasztó bizonyítékként értékelte, hogy a peres felek időszakosan közös bankszámlával rendelkeztek, valamint, hogy - a Csongrádi Városi Ügyészség B.514/2004/5. számú, 2004. december 13. napján kelt határozatának indokolásából kitűnően - az alperes a felperest hivatalos eljárás során élettársaként nevezte meg, továbbá, hogy közösen vásároltak ingatlant, a vendégházat közösen üzemeltették, és közös utazásokon vettek részt. Az elsőfokú bíróság **(tanú neve)** tanúvallomását a felperessel kialakult nézeteltéréseire, **(tanú neve)** nyilatkozatát pedig a per tárgyával kapcsolatos negatív tartalmú érzelmi megnyilvánulásaira tekintettel - elfogultságuk okán - a tényállás megállapítása során nem vette figyelembe, egyebekben kiemelte, hogy ez utóbbi tanú vallomása és más tanúk nyilatkozata között feloldhatatlan ellentmondás mutatkozott, mindemellett a tanú szavahihetőségéhez is kétség fér.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt. Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésével a feltárt bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte, és abból a felperessel fennállott kapcsolatának minősítését illetően téves következtetéseket vont le. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a felperes által meghallgatni kért tanúk vallomására alapította ítéletét, és a tényállás megállapítása során mellőzte mindazon tanúk nyilatkozatát, akik a felperes állításaival ellentétes előadást tettek. Lényegesnek ítélte, hogy a felperes édesanyja, **(felperes édesanyja)** kizárólag a felek közötti szerelmi viszonyról tudott számot adni, a gazdasági kapcsolat mibenlétéről érdemben nem nyilatkozott. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a felek csongrádi környezetéből érkező, a mindennapi életükre leginkább rálátó tanúk nyilatkozatát nem vette figyelembe, ezzel szemben a felperes vidéken élő rokonainak, barátnőinek, illetve a tőle anyagi függőségben levő alkalmazottnak a vallomását elfogadta, érdemi döntését e vallomásokra alapította. Továbbra is állította, hogy kizárólag érzelmi kapcsolat volt közte és a felperes között. Álláspontja szerint nem vehető figyelembe a felperes állításait alátámasztó bizonyítékként az a körülmény, miszerint közel fél évig közös bankszámlájuk volt, illetve, hogy a hivatkozott ügyészségi határozatban a felperest élettársának minősítette, ezzel szemben az élettársi kapcsolat és egyben a gazdasági közösség hiányára utal az a tény, hogy az ausztráliai utazások felperesre eső költségét - kölcsön jogcímén - ő finanszírozta.

Hangsúlyozta, hogy jelenleg is házasságban él, ami megítélése szerint kizárja az élettársi viszony megállapíthatóságát.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyására irányult. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége a Pp. 206.§ (1) bekezdésével összhangban áll, az élettársi kapcsolat léte körültekintően bizonyított. Az alperes állításával ellentétben édesanyja nemcsak az érzelmi kapcsolatra, hanem a gazdasági együttműködésre is nyilatkozni tudott, emellett az elsőfokú bíróság részletes indokát adta annak, hogy mely tanúvallomásoknak és milyen okból tulajdonít bizonyító erőt, így az alperes kifogásai megalapozatlanok.

A fellebbezés **a l a p t a l a n .**

Az elsőfokú bíróság a közbenső ítélettel érintett tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelése eredményeként helyesen állapította meg, az abból levont következtetéseivel, érdemi döntésével és annak indokaival az ítéltábla maradéktalanul egyetért, ezért a közbenső ítéletet annak helyes indokaira figyelemmel a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli az alábbiakat.

A közbenső ítélettel érintett felperesi igény kapcsán egy vitatott kérdésben kellett állást foglalni, nevezetesen, hogy a peres felek között jogi értelemben vett élettársi kapcsolat fennállt-e. A Ptk. 685/A. §-a szerint élettársi kapcsolat áll fenn két olyan házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nélkül közös háztartásban érzelmi és gazdasági közösségben (életközösségben) együtt élő személy között, akik közül egyiknek sem áll fenn mással házassági életközössége, bejegyzett élettársi életközössége vagy élettársi kapcsolata, és akik nem állnak egymással egyenesági rokonságban vagy testvéri, féltestvéri kapcsolatban. Az élettársi jogviszony törvényben meghatározott fogalmi elemei tehát a házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat vagy másik élettársi kapcsolat nélküli érzelmi kapcsolaton alapuló közös háztartásban való együttélés, valamint a mindennapi életvitel során és a jelentősebb vagyoni tevékenységekben is megnyilvánuló gazdasági együttműködés, azaz a gazdasági közösség fennállása. Az ítélezési gyakorlat ebben a körben vita esetén elsősorban a felek közös cél érdekében való együttműködésének, vagyis a közös életvitelnek és a jövedelmek közös célra történő felhasználásának tulajdonít döntő jelentőséget.

A perbeli esetben a peres felek között nem vitásan 15 évig érzelmi kapcsolat állt fenn. Számos érdektelen tanúvallomás igazolta **(tanúk neve)** hogy a peres felek az alperes különböző ingatlanaiban, majd a felek által közösen vásárolt ingatlanban együtt éltek, közös háztartást vezettek, kapcsolatukat a külvilág felé felvállalták, a baráti társaságban egy párként mutatkoztak, együtt vettek részt a különböző családi rendezvényeken, szoros összetartozásukat kifejezték azzal

is, hogy több ízben együtt látogatták meg egymás külföldön élő rokonait, barátait, egyéb közös utazásokat is szerveztek. Mindezek alapján az élettársi kapcsolat megállapításához szükséges fogalmi elemek közül az érzelmi kapcsolat, az együttlakás, a közös háztartásvezetés és az együvé tartozás kölcsönös felvállalása kétséget kizáróan bizonyított, de emellett az ítéletábra megvalósultnak ítélte a közös gazdasági célokért való együttműködést is. Nem vitás tény ugyanis, hogy a peres felek közösen vásároltak ingatlant, annak egymás között egyenlő arányban váltak a tulajdonosaivá, utóbb ezt fel is újították és az is bizonyítást nyert a perben, hogy a köröstoroki vendégházat közösen üzemeltették. A felek között kétségtelenül létrejött bérleti szerződés, amely szerint az alperes a tulajdonát képező ingatlant a felperesnek bérbe adta. Nem vitás azonban, hogy a felperes a bérleti jogviszony több éves fennállásának időtartama alatt díjat nem fizetett az alperesnek, s az alperes ezt nem is követelte, ez iránt a felperessel szemben igényt nem érvényesített, - ami a tanúvallomások mellett - annak alátámasztásául szolgál, hogy a vendégház működtetése a felek közös gazdasági tevékenysége volt. Az alperes nem tudott ésszerű magyarázatot adni arra, hogy amennyiben nem volt közöttük élettársi kapcsolat és nem voltak közös gazdasági céljaik, akkor miért került sor a közös ingatlanszerzésre, illetve a közös vállalkozási tevékenység folytatására. E tekintetben életszerűtlen, ezért nem elfogadható az a magyarázata, miszerint a felperes "követelőzésének engedve" járult hozzá ahhoz, hogy a felperes az **(település 2. neve, ingatlan 2. címe)** utcai ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát megszerezze, e nyilatkozatának pedig ellentmond az a körülmény is, hogy a perben a felperes tulajdonjogát nem teszi vitássá, az ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát semmilyen jogcímen nem követeli magának.

Nem tulajdonít jelentőséget emellett a bírói gyakorlat az élettársi viszony megállapíthatósága szempontjából annak a körülménynek sem, hogy a felek milyen módon kezelték az együttélés alatt a jövedelmüket, a közös háztartás kiadásaihoz milyen formában járultak hozzá, illetve, hogy rendelkeztek-e közös bankszámlával. Az élettársak esetében sem követelhető meg szigorúbb elvárás a vagyonkezelésben, mint a házastársak esetében, nem szükséges tehát, hogy a pénzkezelésben mindkét fél egyformán részt vegyen, illetve valamennyi pénzügyi tárgyú döntésről tudomással bírjon, ezzel szemben a jövedelmek közös életvitelhez való felhasználása, a megtakarításoknak az együttélést szolgáló célra való fordítása az, ami a gazdálkodás jellegét meghatározza (P.törv.II.20.272/1990.). Erre figyelemmel nincs jelentősége annak, hogy egy kb. fél éves időtartamot leszámítva a feleknek közös bankszámlájuk nem volt, az viszont, hogy fél éven keresztül ilyenrel rendelkeztek, ugyancsak a gazdasági együttműködés tényét erősíti. Az a körülmény pedig, hogy az ausztráliai utazások költségét az alperes finanszírozta, ugyancsak túlmutat az egymáshoz csupán laza érzelmi kötődést mutató személyek kapcsolatán, és az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a felek több, mint 15 évig éltek közös háztartásban, érzelmi közösségben, ami - az egyéb körülmények értékelése mellett - kapcsolatukat jogi értelemben vett élettársi kapcsolattá minősíti.

Nem osztja az ítéletábra az alperes álláspontját az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét illető kifogásai kapcsán. Az elsőfokú bíróság eleget tett a Pp. 206. § (1)

bekezdésében foglalt előírásoknak, a felmerült bizonyítékokat a maguk összességében értékelte, mérlegelésében logikai ellentmondás, a megállapított tényállásban iratellenesség nem található. Ítéletében részletesen indokolta, hogy a tényállás megállapítása során mely tanúvallomásokot vette figyelembe, külön kiemelve, hogy azok mely tények alátámasztására szolgálnak. Az egyes nyilatkozatokat egymással egybevetve és azokat értékelve alakította ki jogi álláspontját. Eljárása során mindkét peres fél által megjelölt tanúkat meghallgatta, abból a körülményből, hogy bizonyos tanúvallomásokra kevésbé alapított tényállást, illetve, hogy egyes tanúvallomásokat mellőzött, nem lehet okszerű következtetést levonni arra, hogy a tényállás egyoldalúan csak a felperes álláspontját igazolni látszó tanúk vallomása alapján került kialakításra. Lényeges, hogy a bíróságnak a perben jogilag releváns tények vonatkozásában kell tényállást megállapítania, s miután az élettársi kapcsolatot illetően a bizonyítás a felperest terhelte, nyilvánvaló, hogy elsődlegesen az általa meghallgatni kért személyek nyilatkozatai és az abban foglalt tények, körülmények mérlegelése alapján lehetett következtetéseket levonni a jogvita lényegére. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a felperes hozzátartozóin, barátain kívül számos érdektelen tanút is meghallgatott, emellett okszerű magyarázatát adta annak, hogy miért rekesztette ki a tényállás megállapítása köréből **(tanúk neve)** tanúvallomását. Kétségtelen, hogy a felperes édesanyja elsősorban a peres felek közötti érzelmi kapcsolat mibenlétéről nyilatkozott, ebből azonban a gazdasági kapcsolat hiányára nem lehet következtetni. Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntését a felek előadásának és a tanúvallomások tartalmának egybevetése alapján hozta meg, így a bizonyítékok mérlegelése körében a közbelső ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó jogszabálysértés nem állapítható meg.

Alaptalan az alperesnek az a fellebbezési hivatkozása is, miszerint házassági kapcsolata folyamatosan fennállt, ugyanis a házastársa tanúvallomása - szemben az alperes által előadottakkal - az életközösségük megszakadásának tényét támasztotta alá; a tanú vallomása szerint az alperes életvitelszerűen nem tartózkodik a volt közös lakásban, sem házastársi, sem gazdasági kapcsolatuk nincs, gyakorlatilag a házasság felbontása nélkül egymástól huzamos ideje külön élnek. Az elsőfokú bíróság ennek kapcsán kifejtett indokaival az ítéletmaradék maradátként egyetért - annak megismétlése nélkül - csupán visszautal helytálló jogi álláspontjára.

Mindezek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a peres felek jogi értelemben vett élettársi kapcsolatban éltek. A szerzésben való közreműködésük arányának megállapítása további bizonyítási eljárás lefolytatását teszi szükségessé, ennek eredményéhez képest lehet állást foglalni a tekintetben, hogy mi képezi a felek közös gazdálkodásának eredményét, illetve, hogy az egyes vagyontárgyakon milyen arányban szereztek közös tulajdont.

felperes ügyvédi munkadíjból álló - a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése szerint megállapított - fellebbezési eljárási költségeinek viselésére.

Szeged, 2012. május 23.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró